

VĚTRNÍK

Větrník - roč. XIII. - č. 1/80

Vysoké nad Jizerou 21.2.1980

ÚNOR 1948

Marie Kratochvílová

Jak jindy vstalo únorové ráno toho roku,
sirény továren znějí do hláholu zvonů,
ulicí jak bouře duní přívál kroků,
Gottwaldův hlas se ozval z amplionů.

Jste připraveni? Soudruh Gottwald volá,
dnes přišel osudový den!
A v jeden ráz se zastavila kola,
dělníci vyšli ze vrat továren.

Tam na Václavském tisíce nás bylo,
prapory, barvy krve vlají ulicí,
tisíce hlav se v jedno moře slilo,
háleny modré našich milicí.

Naše řady - železný val -
v hořících očích tvrdé odhodlání -
až sem - a ani o krok dál -
nastal den účtování!

Jak jindy vstalo kalné ráno únorové,
ledová prška padá do ulic,
kupředu, soudruzi - po cestě nové,
a znátky o krok - nikdy víc!

Únor 1948-1980

V roce 1948 bylo pod vedením s. Gottwalda definitivně skončováno s mocí

kapitálu v našem hospodářství a politice. Odkaz tohoto velkého února připomínají každoroční oslavy probíhající v celém našem socialistickém státě. Letos oslavujeme již 32.výročí vítězství pracujícího lidu. Dělnická třída ve spolupráci s rolnictvem a pokrokovou inteligencí neustále rozvíjí socialistický vývoj naší země a pod vedením KSČ zajišťuje všem občanům našeho státu spokojený a klidný život jak v práci tak při odpočinku.
V našem městě proběhnou oslavy 32.výročí v pondělí 25.února v 19.00 hodin v budově Krakonoše.

P l e n á r n í z a s e d á n í

1.plenární zasedání MěstNV ve Vysokém nad Jizerou se konalo 4.února 1980, na kterém po delší diskuzi byl schválen rozpočet a závazek na rok 1980. Rovněž byly schváleny poplatky ze psů, místa, přechodného ubytování a zábav a to:

Druh poplatků:	Místo:	Výše v Kčs:
Ze psů	Vysoké	1.pes 120,-, 2.p. 250,-, 3.p. 400,-
	Vysoké-Sklenářice	1. " 30,- 2.p. 50,-, 3.p. 120,-
	Vysoké-H.říč	1. " 30,- 2.p. 50,-, 3.p. 120,-
	Vysoké-Stará Ves	1. " 30,- 2.p. 50,-, 3.p. 120,-
	Vysoké-Helkovice	1. " 40,- 2.p. 50,-, 3.p. 120,-

z místa ve všech částech obce za 1 m² a den Kčs 1,-

ze vstupného paušální částka podle kapacity sálu:

Vysoké 10%	- paušál Kčs 300,-
Vysoké-Sklenářice 5%	- paušál Kčs 70,-
Vysoké-H.říč 5%	- paušál Kčs 40,-
Vysoké-Stará Ves 5%	- paušál Kčs 30,-
Vysoké-Helkovice 5%	- paušál Kčs 40,-

z přechodného ubytování ve všech částech obce za osobu a den pobytu Kčs 2,-.

Splatnost poplatku ze vstupného do 7 dnů.

2.plenární zasedání MěstNV ve Vysokém nad Jizerou bude 14.dubna 1980 v Krakonoši v 17,30 hodin. Na programu je hospodaření MěstNV za 1.čtvrtletí 1980 a dále přednáška: Občanská práva a povinnosti občanů. Plánovaný bod: Vyřizování stížností za rok 1979 odpadne, protože v tomto roce nebyly evidovány žádné stížnosti.

MěstNV Vysoké - s.řetauer

Vážení spoluobčané,

ke zvýšení účinnosti preventivních opatření, zaměřených k ochraně před požáry, vyhlašuje hlavní správa požární ochrany akci

BĚŽEN - MĚSÍC POŽÁRNÍ OCHRANY

Hlavním cílem je získat pracující a občany k aktivní účasti při zabezpečování požární ochrany v obytných domech a rekreačních objektech. Požární kontrolu je nutno chápat jako nedílnou součást celého systému státní kontroly. Socialistická společnost klade na ni velký důraz jak po linii hospodářského řízení a kontrolní činnosti národních výborů, tak i na společenskou kontrolu prováděnou občany. Proto i my chceme v našem městě přispět ke zdárnému průběhu této akce a žádáme občany, aby umožnili prohlídkovým skupinám vstup do objektu a tím usnadnili jejich čin-

nost. Protože jak kvalitně se provedou požární kontroly, o to menší je předpoklad, že nám bude hořet.

Za ZOSPO A. Adametz

Zpráva ze statku

Loňský rok skončil. Podle mé loňské předpovědi, stoletého kalendáře i Šrolla měl to být rok vlhčí, i když teplejší proti roku 1978. Jak jsme se však přesvědčili, byl to rok sušší nežli obvykle. V roce 1978 spadlo ve Vysokém 1.291 mm srážek, zatím co loni jen 937 mm. Pro zemědělce to byl rok celkem pohodlný a dobrý. Nepříznivě se projevil květen, kde sucho působilo nepříznivě na odmožování obilí a tvorbu hmoty u píce, luk a pastvin. Další dopad bylo krupobití z 30. července ráno, které nám snížilo výnosy i obilí vcelku o 13,5 % a brambor o 20 %. Nejvyšší ztráty byly u ovsa a ozimého žita. Menší u jarních pšenic a ječmene. U brambor byly z poloviny zničeny natě, které sice později regenerovaly, ale měly vliv na jakost hlíz, na kterých se dělaly různé nárůstky, což neodpovídá vzledově první třídě. Proto i výtěžnost nízká, jen 40 % z celkové sklize-
ných brambor.

	plán	skutečnost
Výnos ozimů	3.773 q	2.683 q
" jařin	12.130 q	12.727 q
brambory	16.000 q	13.008 q
Píceiny celkem v přepočtu na seno	116.000 q	135.430 q

Přesto, že květen byl nepříznivý, další měsíce schodek ve vláze a nárůstu hmoty vyrovnaly. Na sklizni píce se u nás podílely další JZD, kde hmoty narostlo méně než u nás. Jedná se o JZD Horní Brannou, Poštálov, Libštát a Nová Ves. V roce 1978 jsme zkoušeli sušit horkovzdušně, ale pro celkem příznivé počasí a větší poruchovost sušičky jsme usušili málo, jen asi 1.000 q. Senáže a seno z loňské sklizně jsou dobré jakosti, 95 % v první třídě, zbytek v druhé jakostní třídě.

Lobře si vedeme i v živočišné výrobě, kde mléko jsme splnili na 103 % a předali 80.000 litrů a v mase jsme předali na stál pracujících 170 q hovězího. Plán v mléce je letos novyšen o 150.000 lt a v mase o 1.200 q, z toho hovězího o 200 q. Vevřové budeme letos poprvé vyrábět ve společném družstevním podniku Štěpánovice. Plán 1.000 q.

V a l n á h r o m a d a

Jeden stary rok odešel a na obzoru je už nový, a tak je třeba ten stary zhodnotit a na nový se připravit. Proto se 1. února v malém sále Krakonoše ve Vysokém nad Jiz. sešli ochotníci v hojném počtu 34. Přítomna byla i delegace MěNV v čele s předsedou S.J. Pičmanem. Schůzi zahájil a všechny přítomné přivítal Josef Hejral st., předseda MŠ Krakonoš, který předal slovo jednatele. Její zpráva obsahla veškerou činnost divadelního souboru včetně představení doma, zájezdů, brigád, drobných vystoupení. My vám ale činnost ochotníků podáme jen ve stručném výčtu. V roce 1979 soubor Krakonoš přichystal pro diváky dvě premiéry: pásmo písní, poezie a poudaček pod názvem "Z domoviny" a vánoční představení hry "Nepožádáš o manželku bližního svého". Z minulého roku zůstalo na repertoáru úspěšné pásmo písní L. Hašlera "Ta naše krásná zem ..." a inscenace "Babičky druhé generace", s kterou se soubor zúčastnil okresní přehlídky v Turnově, odkud si přivezl nejčestnější cenu pro ochotníky

"cenu diváka" a příjemný pocit z tanečnické atmosféry. Za diváky se s oběma pásmi vyjíždělo celkem 12x, a to do Benešova, Bystřé, Hájč, Prosečné, Jesenného, Modřišic, Jilemnice, Jestřabí, Jonišovic, Vodňan, Slaně a k přátelům z Mělnicka do Liblic. Kilometry, které se najely, už nelze spočítat, ale na přátelských přivítání se nezapomíná. Pro účastníky krajských lyžařských přeborů zemědělské mládeže připravil soubor básní krásoopěvnických básní a pouček, na které navazovala živá beseda se spisovatelem M. Kubátovou a J. Bucharem. Ani účastníci národních přeborů nebyli ošizeni, sehrálo se pro ně představení "Babičky druhé generace", ovšem jejich divácký přístup byl politováníhodný, avšak nadlouho nikomu chuť do práce nevzal.

Už 31. dubna se malý sál budovy Krakonoš rozzářil světýlky svíček a všechny přítomné ovanul dech jara, který Jarní koncert mladých učitelů LŠU svou hudbou přivolal. Na závěr první poloviny roku LS Krakonoš ve spolupráci s OV SČBO uspořádal turistický naučný pochod. Akce nesla název "Po stopách našich divadelních předků", zúčastnilo se jí 45 osob a mezi různými besedami bylo začleněno i vyprávění P. Hory o přestavbě Národního divadla. Počasí přálo, nálada se neztrácela, takže se na něco podobného můžeme těšit i v tomto roce.

A pomalu se blíží největší ochotnická událost roku - Národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů, letos jubilejní 20. Proto byla v polovině srpna ve Vlastivědném muzeu otevřena výstava o minulých přehlídkách, na jejíž instalaci se také ochotníci podíleli a při zahájení smíšený sbor přednesl píseň "Aká si mi krásná". Pak už není čas na nic jiného než na přípravu národní přehlídky. Co se během této významné akce musí stihnout nelze vypisovat, ale stačí uvést, že za přehlídkový týden odvedli ochotníci celkem 3.180 hodin. Kdo nevěří, ať se přijede v říjnu přesvědčit. Za posledními hosty se zavřely dveře Krakonoše a teď všemi silami se zaměřit na vánoční představení, času není nazbyt. Ještě účast 5 členů na oslavách VŠA, pomoc při akci na závěr lednového roku dítěte, schůzka hodnotící přehlídku spojená s besedou se s. J. Jungem, poslední generální zkouška a už se zdvihá opona a na jevišti se odvíjejí první dialogy veselohry "Nepožádáš o manželku bližního svého". Potlesk byl dlouhý a všechny hřeje u srdce pocit dobře vykonané práce.

Je toho dost, co stihlo během jednoho roku necelých 40 lidí, ale 15 z nich se schází častěji na malé scéně loutek. Za loutkový rok se 18x naplnil sál rozzářenýma dětskýma očima, před kterými čaroval kouzelník, tancoval čert, plakala princezna, řval drak, Pivonka se hádal se Škrholou a kašpárek se smál. Dřevění herci hráli sice 18x, ale hry nacvičili pouze dvé: Začarovaný les a Princezna Jitřenka se vdává. Hodiny, které tu pohrobdě tráví děti, dospělí a loutky, narostly do čísla 832 (představení, příprava, techn. úpravy, úklid) a počet návštěvníků dosáhl čísla 1.453 dětí a dospělých. Největší akcí LS Krakonoš bylo organizační zajištění okresní loutk. přehlídky a také vlastní vystoupení.

To je holý výčet, tou nejkrásnější odměnou pro loutkáře zůstává dětský smích.

Jen na okraj bychom chtěli připomenout i činnost hudby vysocké OB - na začátku roku koncert pro děčochy ve Sklenářovicích, hudební doprovod básně "Z domoviny", slavnostní pochody 1. a 9. května, hudební vystoupení během národní přehlídky a ještě koncert pro děčochy ve Vysokém, kde došlo k symbolickému předávání taktovky od M. Vodňan, kterému touto cestou děkujeme za 50 let činnosti práce, mladému dirigentovi Janu Hejralovi, jemuž přeje hodně zdraví.

Všechny akce, jak jsme vám je vypsali, zdaleka nevystihují veškerou činnost, vždyť každému veřejnému vystoupení předchází bezpočet zkoušek, takže je třeba sem tam něco opravit, vylepšit, jarní úklidy kolem budovy Krakonoš jsou už tradiční, pak pomoc při akcích NF a další větší i menší brigády. Provedeme-li součet, dostaneme se k číslu 8.030,5 hodin, které čle nové Krakonoše s láskou věnují ne sobě, ale všem divákům, kteří za nimi přicházejí. Jejich potlesk, smích, dotazy, co chystáte příště, prosby, přejďte zas, dodávají všem chuti do další ochotnické práce, zvláště, když i představitelé města tuto činnost po zásluze oceňují a přicházejí mezi

ochotníky. A co chystá DS Krakonoš v tomto roce? Nechte se překvanit a přijďte se na Vysoko podívat!

S. Nejralová

Činnost Střediskové knihovny ve Vysokém nad Jizerou v r. 1979.

V roce 1979 byla knihovna zapojena v soutěži aktivity vyhlášené k 35. výročí SNP a Osvebození. Soutěž pokračuje i v letošním roce. Střediskový obvod Vysokého nad Jiz. má osm knihoven, z nichž bozkovská zůstává samostatná, pobočky Stará Ves a Helkovicce jsou zpracované, ale zatím nepracují, přičemž knihovna ve Staré Vsi se pravděpodobně bude rušit. V loňské roce byly napojeny místní knihovny Koprachtice a Jesenný a vytvořena pobočka Frč. Letos zbývá napojit m. Roztoky u Semil a pobočkou se má stát m. Sklenářice.

Za loňský rok měla knihovna 410 čtenářů, z toho 210 dětí. Návštěvnost čítárny činila 4 500. Prezenčních výpůjček bylo kolem 9 000. Bylo půjčeno 3 709 knih, 1 030 časopisů, 1 084 gramodesek, celkem 8 823 knihovních jednotek. Jsou budovány nové katalogy a seznamy pro čtenáře.

Kulturní činnost byla zaměřena na kulturní výročí, Mezinár. rok čítate, 30. výr. PO, 35. výr. SNP atd. Pravidelné aktuální nástěnky byly doplňovány výstavkami knih, např. ke 120. výr. narození K. V. Maise, Měsíci knihy, -dětská literatura, k 70. výr. nar. F. Možíka, 180. výr. nar. H. de Balzaka, 20. výr. úmrtí a 75. výr. nar. E. F. Buriana, k 70. výr. nar. V. Neffa, 80. výr. nar. J. V. Plevy a O. Sekory.

V říjnu v době divadelní přehlídky pracovalo v knihovně informační středisko. Uskutečnily se dvě exkurze učňů ZOU a jedna z mateřské školy. Společně s Vlastivědným muzeem byly uspořádány v čítárně tři přednášky Socialistické akademie Semily, bohužel s malou účastí. Zájem projevovalo hlavně ZOU. První dvě přednášky se týkaly spisovatelů našeho kraje 19. a 20. století (Rais, Jir, Stašek-Clbracht, Weiss, Havlíček). Třetí, velmi zajímavá přednáška s. Kunátové, měla název Umění kolem nás a byla doplněna promítáním barevných diapozitivů.

Literární kroužek vystupoval v březnu v dětské ozdravovně Harrachov se svým pásmem krkonošských poudaček. Na oslavu MOŽ byla nacvičena kulturní vložka s dětmi. Na plenární zasedání MŠNV v srpnu zajišťoval kroužek recitační vložku k SNP, stejně tak se podílel i na veřejné oslavě VŠSN. Na závěr Mezinárodního roku dítěte připravil odpoledne pro děti pro svaz žen ve Vysokém. V bestrém pásmu scének, pohádek, písniček a soutěží se představil literární kroužek společně s mladšími dětmi.

Poslední akcí v roce byla pionýrská vánoční besídka 8. třídy s programem. Knihovna je pravidelně zásobována novými knihami a gramodeskami, jejichž přírůstek činil loni kolem 800 a 70 titulů. Čítárna poskytuje návštěvníkům také kolem 40 titulů novin a časopisů. Pro studijní účely je možné využít meziknihovní výpůjční službu.

I. Řehořová

Jak se podíleli vysočtí závodníci na zimních olympiádách

Článek "Od Chamonix k Lake Placid" v nedělním vydání našich krajských novin Pochodní mě zavedl do vzpomínek.

Vysoké nad Jiz. mělo hodně závodníků lyžařů, kteří se jako reprezentanti podíleli na úspěších naší země na zimních olympijských hrách.

Tak hned na I. ZOH v Chamonix v r. 1924 nás reprezentovali tři závodníci z vysokého Českého Ski klubu: Bohuš Josífek, Josef Bím a Karel Goldovský.

Naše výprava se skládala z vojenské hlídky v čele s nadporučíkem Karlem Buchtou s mužstvem: desátník Bohuš Josífek, svobodník Jan Kitterer, vojín Josef Bíl a vojín Miroslav Pour. Tato hlídka skončila na 4. místě, i když ji stihla na trati nehoda, která mohla tragicky skončit. Bohuš Josífek snadl se sněhovou lavinou asi 100 m do údolí a než se zase dostal na trať, ztratila hlídka hodně času.

Dále ve výpravě byli také civilové Karel Koldovský i vojín Josef Bíl. Karel Koldovský byl ve skoku 20. s 15,30 body. Na 18 km byl Josef Bíl 14. v čase 1,38,8 hod. a ve skoku 26. s 1,67 body. V závodě sdruženém pak Bíl 13. s 12,08 body. V kvalifikaci národů byla ČSR na 4. místě s 8 a půl body.

Druhých ZOH, které byly uspořádány ve Svatém Mořici, se zúčastnil Josef Bíl, který v té době už jezdil za Náchod, a tak o jeho umístění nemám zpráv.

Na třetích ZOH v Lake Placid byl v našem lyžařském mužstvu Antonín Barton kapitánem a vlajkonošem. Startoval ve všech disciplínách: ve skoku, běhu a závodě sdruženém. Na 18 km startovalo 44 závodníků a Barton obsadil 14. místo. Ve skoku do závodu sdruženého, do kterého šel Barton se třetím místem po běhu, skončil na velmi krásném 3. místě a byl na tabuli vítězů. Předstihli ho jedině Severané, takže Antonín Barton skončil jako první Středoevropan.

Dalším vysokým závodníkem, který nás reprezentoval na ZOH, byl Vlastimil Melich, který později závodil za Harrachov. Zúčastnil se v roce 1956 ZOH v Cortině d'Ampezzo a v roce 1960 ve Squaw Valley. Za své sportovní úspěchy obdržel titul "Mistr sportu".

Jedním z nejlepších mužů z Vysokého na ZOH byl dlouholetý reprezentant Rudolf Dousek, který byl členem našeho družstva (jako náhradník) v roce 1938 v Grenoble.

Dnešní lyžařský oddíl ve Vysokém nad Jiz. nemá zatím žádné závodníky, kteří by mohli reprezentovat naši lyžařinu na úrovni ZOH.

S některými, o kterých jsem psal, se můžete setkat a popovídat si s nimi. Nejstarší z nich Bohuš Josífek žije ve Vysokém a je mu 79 let. Další olympionik, Antonín Barton, žije také ve Vysokém jako důchodce a ještě občas pracuje. Je mu 71 let. A ten nejmladší - Ruda Dousek, který se svou rodinou žije také ve Vysokém, se stará o naši mládež. Je star 33 let. Ostatní odpočívají na vysokém hřbitůvku. Josef Bíl (1934), Karel Koldovský (1943) a Vlastimil Melich (1978).

V současné době se věnuje oddíl pilně mládeži a tak můžeme doufat, že se za nějaký čas objeví na lyžařské scéně takový Josífek, Bíl, Koldovský, Barton, Melich nebo Dousek.

K. Dousek

Z činnosti lyžařského oddílu T.J. Jiskry Vysoké nad Jiz.

Lyžařský oddíl se plně zapojil do plnění svého plánu na letošní rok. V lednu uspořádal dobře organizovaný závod Přebor okresu Semily v běžích pro všechny kategorie. 317 závodících bylo velmi spokojeno jak s tratěmi tak s počasím.

Společně se zdejší ZOU byl spolupořadatelem krajského přeboru v lyžování učňovského dorostu zemědělských a potravinářských učilišť. 80 mládežníků a mládežnic změřilo své síly v běhu, ve slalomu a v obřím slalomu.

26. a 27. ledna 1980. pak skákalo žactvo o přebornický titul ČSR v Jesenném a ve Vysokém. Přeborníkem mladších žáků se stal Miroslav Janek ze Dvora Králové skoky 39,5 a 37,5 m. Ve Vysokém pak závod vyhrál a přeborníkem se stal Jiří Kaška z Frenštátu skoky 48 a 47,5 m. Závodilo celkem 88 skokanů.

V neděli 17. února se pak jela okresní liga žactva v obřím slalomu za účasti 72 závodníků.

Mimo tuto činnost se věnuje oddíl mládeži. Zdeněk Seidl vede úsek běh,

František Lejsnar sjezd a kuda Doubek začíná se skokem. V běžeckém úseku máme 19 žáků, 5 dorostenců a 5 mužů. Ve sjezdových disciplínách je 13 žáků, 3 dorostenci a 1 muž.

I o kádr rozhodčích, které vede Josef Lukáš, a trenérů se oddíl dobře stará. Máme 26 lyž.rozhodčích, 1 trenéra pro běh II.tř., 1 III.tř. pro sjezd a 3 tř. IV.

Další plán oddílu: dokončit započaté zemní práce na výstavbě velkého můstku v Šachtách (1. 109 m) se závazkem z 900 hodin, dokončit přístavbu šatny u vleku (300 hodin) a připravit standartní tratě pro běh (200 hodin). Získat nové trenéry pro všechny disciplíny, výkonnostní třídy mládeže a pokračovat v soutěži o titul vzorný oddíl 2.stupně. Tedy dost práce pro oddíl a jeho pracovníky!

K.Ďoubalík

18.února uspořádal turistický odbor TJ Jiskra lyžařský pochod. Ve stopě první střeoevropské nadesátky na trase dlouhé 30 km. každý z 310 účastníků obdržel u cíle diplom a pohárek jako upomínku na pochod.

19.února v 19 hod. se bude konat v sokolovně valná hromada TJ Jiskry.

Začátek roku býval vždy ve znamení různých zábav, balů a plesů. Toto období končivalo o masopustním úterý taneční zábavou, na kterou chodil zvát tradiční průvod masek - medvěďák s medvědem, žid s rancem, šašek, bába s dědem, policajt, vojáci, cikáni aj. Ve Vysokém byl masopustní průvod zvláště bohatý po r.1926. Tehdy vysočtí ochotníci uvedli hru Cesta kolem světa za 80 dní a kroje z této inscenace pak velice zpestřily sortiment masopustních masek. Byli tu Indiáni, brahmíni, cestovatelé, dokonce i obrovský krokodýl. Masopustní průvody už zanikly, tradice plesů a zábav v lednu a hlavně v únoru však trvá dál. Jen s oblečením je to poněkud jednodušší. Pro lepší představu o tom, jak složité bývalo takové strojení do plesů, vybrali jsme ukázkou ze vzpomínek vysoké rodačky Kamily Viplerové:

Když jsme byly malé děti, chodila maminka s tatínkem do bálu. Při takovéto výpravě se ocitne vždy domácí pořádek tak trochu "naruby" a vzrušená nálada přechází na všechny, i ty neúčastněné. U nás děti se jevila tím, že jsme se pletly mamince pod nohy kudy chodila. Taková máma "vod kolika dětí", když se chce jednou za čas také někam vypravit, má ten svůj bál perně zasloužený.

Že jsme byli pulci ženského rodu, tuze nás zajímalo maminčino do bálu strojení. Stáli jsme v obdivu nad jejími bílými, naškrobenými spodničkami a černými hedvábnými šaty, do nichž se pamatuji, jak se jednou strojila.

Široká, v pase zdrhnutá sukně, upjatý, na řadu knoflíčků napřed zapjatý šuškový živůtek. U rukávu a krku stojatý bílý ryšek, krajkový, který jen těžko zápasil o brimát s jejím bělostným hrdlem. Nakonec si zanichla do drdołu vysoký kostěný hřeben, vyřezávaný jako korunka a ozdobila se svým zlatým "šmukem" - broží a dlouhými náušnicemi.

Už jsme se jí pod nohy nepletly, ale úctyhodně stály opodál v obdivu - jak je ta naše maminka krásná! Ale i tatínek se na ni zálibně díval.

Když nám dávala na rozloučenou hubičku a dělala křížek, nezapomněly jsme si zajistit: "Mami, přinesete?" Načež odpověděla: "Přinesu, jen buďte honný."

Nosívala nám totiž z bálu v uzlíčku z velkého bílého kapesníku každému

jednu koblihu a taránek preclíků. Tyto jsme si hned navlékly na všech deset prstíků.

Když jsem poodrostla, přihlížela jsem takovéto plesové výpravě u obou starších sester - Anduly a Mařenky. První byla výbornou švadlenou, a proto měly vždy své toalety dle nejnovější módy. A že tato si libuje v extrémech, je známo. Její předpisy tehdy byly:

Oblékla se košile s háčkovaným sedlem, nepostrádající krátkých rukávů. Na tu oblékly se dlouhé kalhoty s nohavicemi úzkými jako trubky a dlouhými do půl lýtek. Dole volánek ovšem nescházel. Dále to byla kratší spodnička v pasu uvázaná. Pak přišla na řadu dlouhá šněrovačka, s železnými "blanžety", vzadu na šněrování, sahající hluboko přes boky. Utáhla si ji každá, až se jí z plíc vyrazil dech. Stažení v pasu vzedmula se vysoko nadra, jejichž objem musil odpovídat velkým bokům, aby tak pas co nejvíce kontrastoval s nimi svojí štíhlostí. Čím většího úspěchu v tom která měla, tím byla tehdejší linie krásnější a tedy i žádoucnější, proto se musila šněrovačka stáhnout do nemožností. Na pevně utaženou šněrovačku se vzal "hončík", který byl prodloužen ještě v boční polštářky a na ten pak ještě jedna dlouhá škrobená spodnička s dvojitým volánem. Konečně přišla plesová sukně se svými "turnýrami", "páry" a "tunikami", načež hladký živůtek, na bokách až do pasu vykrojený, napřed i vzadu hluboko svými špičkami zabíhající, u krku s malým výstřihem. Živůtek býval vždy vzadu na "háčky" k zapínání nebo k šněrování. Kdo tohle neviděl, nedovede si ani představit, jakého siláckého výkonu bylo zapotřebí, dostat ten živůtek vzadu k sobě. Přesto, že šněrovačka už stáhla, co se stáhnout dalo, stále ještě nestačilo a živůtek musil do-táhnout ještě šněrovačku. Jen, co to vzadu zapínal, aby to dokázal, musil se hodně zapotit, často i kolenem opřít o senem vycpaného hončíka, aby dostal k tomu výkonu větší "schvat". Dlouhy jeho prstů byly pak přinejmenším vyvráceny.

Bílé řídké punčochy a atlasové střevíčky doplnily toaletu. Zbývala ještě květinová výzdoba: kytice na rameno a růže do vlasů. Nezbytný vějíř - neboť v tolika obalech bylo hodně horko - byl na šněře u pasu. rukavice, často bez prstů, dlouhé či krátké, řídily se dle délky rukávů.

Z archivu Vl.muzea

P o č a s í v e V y s o k é m n a d J i z e r o u

v listopadu 1979

Nejvyšší teplota (maximum) 9,9 C, loni 10,5 C. Nejnižší teplota (minimum) minus 4,2 C, loni minus 4,8 C. Průměrná denní teplota plus 1,1 C, loni plus 0,8 C. Počet dní se srážkami 21, z toho 8 dní se sněžením. Celkové množství srážek v listopadu 108,2 mm, loni 28,3 mm. Nejvíce srážek za jeden den 15,5 mm. Souvislá sněhová pokrývka 5 dní. Celkem v listopadu napadalo 3 cm sněhu. Počet dní s mlhou 14. Počet mrazových dnů, kdy teploměr nevystoupil nad nulu, 3. Počet dní se silným větrem 2.

Jako celek byl letošní listopad teplotně i srážkově normální. Srážky v jednotlivých dekádách byly rozděleny rovnoměrně. Byly převážně deštivé. V první a druhé dekádě převládalo mlhavé a větrné počasí s častými srážkami, většinou dešťovými. V poslední dekádě bylo převážně oblačno až zatáženo s občasným deštěm a slabým sněžením. Mlhy jen ojediněle. Na konci měsíce silné oteplení až na plus 9,0 C.

v prosinci 1979

Nejvyšší teplota (maximum) 8,4 C, loni 6,9 C. Nejnižší teplota (minimum) minus 8,5 C, loni minus 12,5 C. Průměrná denní teplota plus 0,7 C, loni minus 2,0 C. Celkové množství srážek 127,8 mm, loni 155,3 mm. Počet dní se srážkami 21, z toho 12 dní se sněžením. Počet dní se sněhovou pokrývkou 15. Nejvyšší sněhová pokrývka 28 cm byla dne 21.12. Počet dní s mlhou 19. Počet dní, kdy teploměr nevystoupil nad nulu, 8. Se silným větrem až prudkým bylo 7 dní. Celkem v prosinci napadalo 57 cm sněhu.

Jako celek byl měsíc prosinec teplotně nadnormální, srážkově normální. V první dekádě trvalo velmi teplé počasí, na konci období s vydatnými dešti. Ve druhé dekádě ochlazení s častými srážkami ve formě sněhu i deště. Sněhová pokrývka souvislá. Na začátku třetí dekády silné oteplení. Sníh zcela roztál. Na konci měsíce opět ochlazení se sněžením. Po celý prosinec převládalo větrné počasí, často se silným až prudkým větrem.

v lednu 1980

Nejvyšší teplota (maximum) plus 3,9 C, loni plus 2,9 C. Nejnižší teplota (minimum) minus 16,2 C, loni minus 21,3 C. Průměrná denní teplota minus 5,9 C, loni minus 8,6 C. Celkové množství srážek 74,2 mm, loni 93,6 mm. Počet dní se srážkami 19, z toho dva dny s deštěm. Nejvíce srážek za jeden den 31.ledna 24,5 mm ve formě deště. Počet dní se sněhovou pokrývkou 31. Nejvyšší sněhová pokrývka 47 cm byla dne 28.ledna. Počet dní s mlhou 17. Počet ledových dní, kdy teploměr nevystoupil nad nulu, 27. Se silným větrem nad 11 metrů za sekundu byly 3 dny.

Celkově byl letošní leden teplotně normální, srážkově slabě podnormální. V první dekádě převládalo mlhavé klidné počasí s častým sněžením, vydatnějším na začátku období. Ve druhé dekádě trvalo mrazivé, poměrně klidné, slunečné počasí beze srážek. V poslední dekádě opět počasí s velkou oblačností, mlhami a častým většinou slabým sněžením. Na konci měsíce náhlá obleva s vydatným deštěm a rychlým táním sněhu.

Přehled srážek a průměrných teplot v jednotlivých měsících roku 1979

	Srážky v milimetrech		Průměr. teploty stupňů Celsia	
	1979	1978	1979	1978
Leden	93,6	98,1	minus 6,6	minus 2,8
Únor	61,3	17,4	minus 2,9	minus 4,5
Březen	94,3	97,1	1,3	1,7
Duben	59,0	51,9	4,3	4,8
květen	27,4	89,9	11,9	9,3
Červen	92,2	92,1	13,7	12,6
Červenec	102,6	114,1	12,2	13,4
Srpen	56,0	208,9	14,2	12,3
Září	78,1	197,0	11,3	8,8
Říjen	27,7	140,4	9,0	7,1
Listopad	103,2	28,3	1,1	0,6
Prosinec	127,8	155,3	0,7	minus 2,0
	923,2	1291,4	Roční Ø 5,8 5,1	

M. Petruška

Činnost Sboru pro občanské záležitosti při MěstNV ve Vysokém nad J.

Vítání občánek - slavnostní přivítání nových občánek do řad občanů města

Vysokého nad Jizerou bude v sobotu 23. února 1980 v obřadní síni MěstNV

Budou přivítáni: Michaela Čermáková ze Staré Vsi, nar. 8.11. 1979
 Vlastislav Duštíra z Vysokého/Jiz., nar. 18.11. 1979
 Lucie Bartošová z Vysokého/Jiz., nar. 21.11. 1979
 Jakub Mrva z Vysokého/Jiz., nar. 22.11. 1979
 Lucie Strnádková z Vysokého/Jiz., nar. 29.11. 1979
 Martina Seidlová ze Sklenářic, nar. 12.12. 1979
 Miroslav Vacek z Vysokého/Jiz., nar. 17.12. 1979
 Lucie Jiříčová ze Sklenářic, nar. 19.12. 1979
 Zbyněk Lukeš z Vysokého/Jiz., nar. 20.12. 1979

Všem rodičům přejeme, aby z dětí vychovali zdárné a pracovitě občany, od-
 dané naší krásné socialistické vlasti.

SPOZ

S o l e č e n s k á k r o n i k a

V lednu a únoru 1980 oslavili svá výročí narození:

10.1.	Anna Kramářová z Vysokého/Jiz.	81 let	
13.1.	František Liška ze Staré Vsi	75 let	
13.1.	Antonín Slavík z Arnoldic u Děčína, rodák ze Tříče	82 let	
17.1.	Františka Josífková z Vysokého/Jiz.	89 let	
17.1.	Anežka Nováková z Vysokého/Jiz.	84 let	
17.1.	Pavla Hájková z Vysokého/Jiz.	70 let	
23.1.	Božena Jarantová ze Tříče	89 let	
25.1.	Anna Ronová z Prahy	80 let	
31.1.	Blažena Křapková, roz. Ronová z Prahy	81 let	
1.2.	František Laštovka z Vysokého/Jiz.	87 let	
1.2.	Anna Nejedlová z Helkovic	83 let	
1.2.	František Vodsedálek ze Staré Vsi	89 let	
6.2.	Stanislav Hejral z Vysokého/Jiz.	80 let	
10.2.	František Škrabálek z Vysokého/Jiz.	75 let	
10.2.	Bohumila Skrbková z Helkovic-Zimrova	70 let	
13.2.	František Večerník z Vysokého/Jiz.	80 let	
18.2.	Anna Šulcová ze Staré Vsi	85 let	
19.2.	Julie Hladíková z Vysokého/Jiz.	70 let	
20.2.	František Sehnoutka z Vysokého/Jiz.	83 let	

Všem srdečně blahopřejeme!

Úmrtí

20.11. 1979	zemřel v Praze rodák ze Sklenářic Jiří Nigrín ve věku 81 let
14.12. 1979	zemřel Jaroslav Mečíř ze Sklenářic ve věku 80 let
31.12. 1979	zemřel Vladimír Slavík ze Sklenářic ve věku 72 let
2. 1. 1980	zemřela Anežka Nesvadbová z Vysokého/Jiz. ve věku 79 let
9. 1. 1980	zemřela Emilie Martincová ze Stanového ve věku 92 let
18. 1. 1980	zemřel Jan Šnoka z Vysokého/Jiz. ve věku 48 let
24. 1. 1980	zemřela Marie Holářová ze Sklenářic ve věku 92 let
4. 2. 1980	zemřela Milada Zajíčková z Prahy ve věku 78 let

Čest jejich památce!

Větrník vychází každý druhý měsíc jako dvojčíslo. Příspěvky zasílejte
 na adresu Vlastivědné muzeum Vysoké nad Jizerou 512 11 k rukám J. Sojkové